

Gedrag in de schoolomgeving

Doelgroep

Tweede graad van het lager onderwijs.

Lesdoel

De leerlingen bekijken hun eigen gedrag in de schoolomgeving en gaan op zoek naar oplossingen voor mogelijke problemen rond de schoolpoort.

Materiaal

- Drie grote flappen (papier) met de aanvulzinnen.
- Een flap met een probleemstelling.
- Een hele stapel post-its.
- Tape om de flappen aan de muur te bevestigen.
- Viltstiften voor de leerlingen.

Beginsituatie

Vooraf (een dag voor de les)

Geef je leerlingen de opdracht om de volgende ochtend de schoolomgeving waar te nemen als ze naar school komen. Ze moeten goed opletten hoe zijzelf en andere weggebruikers zich gedragen. Vertel dat je hen achteraf zal vragen naar hun ervaringen.

Schrijf op de drie flappen telkens een aanvulzin (zie hieronder) en hang, de dag van de les, de drie flappen aan de muur in het klaslokaal. Leg enkele viltstiften klaar.

Les

Klasgesprek

De leerlingen hebben die morgen de schoolomgeving waargenomen als ze naar school kwamen, vraag hen naar hun bevindingen. Stel hen de volgende vragen:

- Was het druk aan en rond de schoolpoort?
- Hoe komen de meeste kinderen naar school? (te voet, met de fiets, gebracht met de auto?)
- Merkte je 'gevaar' op? (bijvoorbeeld kinderen of ouders die niet goed keken? Bijna botsingen?)

Vertel de leerlingen dat je hen gaat bevragen naar hun gevoel rond de schoolpoort.

Aanvuloefening

Wijs de leerlingen op de drie flappen aan de muur. De aanvulzinnen zijn:

- Ik voel me veilig in de schoolomgeving want...
- Ik voel me niet veilig in de schoolomgeving want...
- Het zou (nog) veel veiliger zijn in de schoolomgeving als...

Laat de leerlingen in groepjes van twee nadenken over deze drie beginzinnen. Ze kunnen tot eenzelfde conclusie komen of een ander idee hebben. Nadien geef je de leerlingen 15 minuten om hun ideeën, bevindingen en meningen te noteren op de flappen als aanvulling op de zinnen. Ze mogen op meerdere flappen aanvullen.

Nabespreking

Overloop met de leerlingen de antwoorden en laat ze vertellen welk gevoel ze hierbij hebben of wie dit ook zo ervaren heeft. Dat kan voor elke schoolomgeving anders zijn. Kom tot een aantal conclusies:

- Breng de vervoersmodi in kaart (overwegend voetgangers en fietsers? Overwegend auto's?)
- ...

Stellingen

Alle leerlingen mogen in het midden van de klas gaan staan. Vertel dat je enkele stellingen gaat geven en dat ze daarbij naar hun eigen gedrag moeten kijken. Gaan ze akkoord met de stelling verplaatsen ze zich naar de rechterkant van het lokaal, gaan ze niet akkoord naar de linkerkant.

1. Ik steek soms snel de straat over, terwijl er even verderop een zebrapad is.
2. Ik fiets niet op het voetpad.
3. Ik stap steeds langs de huizenkant uit de auto als mama of papa me afzet.
4. Ik steek soms de straat over, ook al staat het verkeerslicht op rood voor mij.
5. Als ik vind dat mama of papa zich niet zo veilig gedragen in het verkeer spreek ik hen daarover aan.

Ga na elke stelling even in op het onderwerp. Laat telkens een paar leerlingen vertellen waarom ze rechts of links zijn gaan staan. Stel hen daarbij de volgende vragen:

- Waarom doe je die bepaalde actie?
- Wat zou het gevolg zijn moest je die bepaalde actie net wel/niet doen?

Actie

Zet de leerlingen samen in groepen van vijf. Hang de flap met de probleemstelling aan het bord:

- Hoe kunnen we onze schoolomgeving (nog) veiliger maken?

De leerlingen denken in groep na over deze vraag en schrijven hun antwoorden op post-its. Die hangen ze dan aan de flap bij de vraag. Hiervoor krijgen ze tien minuten. Ze kunnen hierbij vertrekken vanuit hun eigen gedrag in de schoolomgeving.

Bespreek de resultaten op haalbaarheid en mogelijke belemmeringen. Ideeën die op elkaar lijken kan je bij elkaar hangen. Vertel dat ze één actie (post-it) gaan kiezen om effectief uit te voeren. Als het kiezen van een actie moeilijk is, kan je de leerlingen elkaars oplossingen laten nummeren met cijfers van 1 tot 10 (slecht idee tot uitmuntend idee).

Bespreek met de leerlingen hoe je de actie zal uitvoeren, beantwoord daarvoor de volgende vragen op:

- Wat?
- Wie?
- Resultaat?
- Wanneer klaar?
- Kosten?
- Varia?

Je kan de vragen en antwoorden visueel maken door ze op het bord of op een nieuwe flap te noteren.

TIP: je kan de leerlingen aan de slag laten gaan met het actiepakket Parkeerdruk of het actiepakket Zone 30. Daarin vind je uitgewerkte acties rond het thema foutparkeren of te snel rijden in de schoolomgeving. Deze pakketten vind je terug op verkeeropschool.be.

